

Samhällsarbete i tiden – angeläget om framtidens utmaningar

Recenserad bok: Samhällsarbete. Aktörer, arenor och perspektiv.

Författare: Stefan Sjöberg och Päivi Turunen (redaktörer)

Förlag: Studentlitteratur (389 sidor), Lund, 2018

Boken ”Samhällsarbete. Aktörer, arenor och perspektiv” är sammanställd av de båda redaktörerna Stefan Sjöberg och Päivi Turunen. De har tagit sig an uppgiften att skriva en omfattande bok om betydelsen och relevansen av samhällsarbete i Sverige. Att boken har kommit ut är mycket glädjande och behövligt. Den här boken handlar om samhällsarbete och vilka utmaningar som finns i framtiden för att olika aktörer tillsammans i samhället fokuserar på kraften och styrkan med just samhällsarbete. Boken kan ses som en tvärvetenskaplig antologi med olika kapitel skrivna av 17 författare med olika bakgrunder och erfarenheter av samhällsarbete i teori och praktik. Detta är en stor styrka och ger boken en kraft genom all den kunskap och erfarenhet som samlats. Boken är efterlängtdad eftersom det saknas i dag en sådan här bred och innehållsrik bok om samhällsarbetets roll och betydelse i vårt välfärdssamhälle. En benämning på samhällsarbete som ges i boken är ”community work”. Boken är välskriven och har en tydlig och intressant ram. De olika kapitlen är välstrukturerade och intressanta att ta del av. Det finns en spänning när läsaren tar del av de kunskaper och erfarenheter som bokens olika författare bjuder på. Boken består av fyra delar. Den första delen fokuserar på de olika

övergripande perspektiv och utgångspunkter som finns på samhällsarbetet i vårt samhälle. Andra delen beskriver kapitlen 5-13 som ger läsaren flera exempel på vad samhällsarbete är för något och vad det innebär i praktiken. Den tredje delen i boken beskriver likheter och skillnader mellan olika former av samhällsarbete i Sverige. Bokens fjärde del är en reflekterande del. I ett avslutande kapitel redogör en av författarna för olika aktörer, arenor och perspektiv på samhällsarbete utifrån de olika kapitlen i boken.

I bokens första kapitel (”Samhällsarbetets begrepp, inriktningar och perspektiv”) ger bokens båda redaktörer Stefan Sjöberg och Päivi Turunen följande beskrivning av samhällsarbete. De skriver: ”Samhällsarbete syftar till att möta människor och deras behov där de bor samt förebygga och motverka samhällsproblem som fattigdom, maktlöshet, social exkludering, segregation, marginalisering och ojämlikhet. Det handlar om att analysera och hantera sociala behov och problem som inte är möjliga att åtgärda genom individfokuserade behandlings- och utredningsmetoder” (s.19).

Boken *Samhällsarbete* är mycket värdefull och är intressant eftersom den innehåller så många erfarenheter och röster från företrädare inom flera

olika vetenskapliga discipliner. Exempel är bland annat från socialt arbete, sociologi, arkitektur, juridik, kultur och samhällsstudier, etnologi, företagsekonomi. Det tvärvetenskapliga perspektivet, erfarenheterna och det lättillgängliga språket i boken gör att läsaren har lätt att följa resonemangen, lära, tänka om och att kunna reflektera. Det här är en bok som jag varmt vill rekommendera för läsning för den som är intresserad av helhet, långsiktighet och samhällsförändringar på samhällsnivå. I en tid då exempelvis Socialtjänstlagen är föremål för översyn och sociala behov och problem i samhället efterfrågar åtgärder på samhällsnivå i form av förebyggande arbete och så vidare, måste den här boken ses som central och mycket betydelsefull framöver. Samhällsarbete är nödvändigt och ger oss alla en helhetssyn. I bokens inledning beskriver redaktörerna själva samhällsarbetets kärna i boken. De skriver: "Vad författarna ville tydliggöra var att samhällsarbete inte ska ses som en teknik utan som ett förhållningssätt, där solidariteten och lojaliteten med de mest maktlösa grupperna är det centrala" (s.20).

Detta är en bok om samhällsarbete i tiden. Läsaren får veta att beskrivningar av samhällsarbete i Sverige var tämligen svagt medan intresset internationellt sett varit mycket större. För läsaren finns det all anledning att reflektera över samhällsarbetets historia och dess utveckling. Sådana möjligheter är goda under läsningen av boken. Varje kapitel avslutas med ett stort antal referenser som kan ses som både historiska men också uppdateringar inom området samhällsarbete. Boken

vänder sig förvisso till alla som är intresserade av samhällsarbete i teori och praktik men studerande vid högskolor och universitet kommer att få stor användning av denna bok. Eftersom den fokuserar på samhällsarbete är det viktigt att helhetsperspektiv och långsiktighet diskuteras mer inom den högre utbildningen till exempel inom socialt arbete. Det finns nu goda förutsättningar för att sådana diskussioner och samtal ska kunna utvecklas med boken som utgångspunkt.

Jörgen Lundälv

*Docent i socialt arbete vid Göteborgs universitet
och docent i trafikmedicin vid Umeå universitet.*

*Jorgen.Lundalv@socwork.gu.se
Jorgen.Lundalv@surgery.umu.se*